

že obžalovaný T. sdělil obžalovanému F-ovi, že využítu své vztahů k celním úředníkům a že takto dosáhne pro firmu S. u celního úřadu takového proclívání zboží, že firma bude musit platit méně než obyčejně. K odůvodnění spoluviny stěžovatelovy uvádí se v důvodech rozsudkových dále, že stěžovatel, vyrozuměv obžalovaného T-a o došlé zásilce 40 pytlů kávy, předal mu zároveň i příslušný nákladní list, by byla ve skutek uvedena jejich obapolná dohoda, že T., využívaje svých vztahů k celním úředníkům, dosáhne pro firmu S. u celního úřadu v D. takového proclívání zboží, že firma bude musit platit méně než obyčejně. Dále zjišťuje rozsudek, že současně s nákladním listem odevzdal stěžovatel T-ovi k vyclení kávy 18.600 Kč a kromě toho ještě dalších 3.000 Kč, celkem tudíž 21.600 Kč, ač podle výslovného rozsudkového zjištění věděl, že clo činí 25.255 Kč a že tudíž musil vědět, že stát bude poškozen nejméně o 3.655 Kč.

Stížnost poukazuje k tomu, že to, co zjišťuje rozsudek, mohlo by opodstatnit jen celní přestupek podle § 130 zák. čís. 114/27 sb. z. a n. V tom ohledu stačí však poukázat na předpis § 116 celního zákona čís. 114 sb. z. a n. z roku 1927, který stanoví, že, byl-li spáchán celní přestupek s činem trestným podle jiného zákona, jest uložiti tresty stanovené v obou zákonech. Zřejmě mělo tím býti řečeno, že, zakládá-li jednání kromě celního přestupku zároveň i skutkovou podstatu některého z trestných činů podle obecného zákona trestního, jest je trestati podle předpisů tohoto zákona bez ohledu na to, že pachatele stihne za ně kromě toho i některý z trestů, stanovených na celní přestupky celním zákonem. V souzeném případě nemůže zjištěné jednání zakládati pouhý celní přestupek již proto, že šlo o vyvezení nevyclené věci vůbec a o předstírání, že clo bylo zapláceno.

Čís. 3813.

Předpisem § 46 odst. 1. min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. předpokládána uzavřenost osady je tu, jsou-li budovy tvořící osadu jen poněkud těsněji seskupeny nebo seřaděny, takže jednotlivá stavení nestojí o samotě, činíce dojem jednotek samostatných, nýbrž jeví se i letnému pohledu jako část skupiny nebo řady ve společnou osadu zcelené.

»Uzavřenou osadou« je celý okruh povrchu země, na kterém se zcelená osada rozkládá, tak že nelze z obvodu toho vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných.

Řidič automobilu, jedoucí za jiným (nákladním) automobilem, který rozvíří kotouče prachu, brání řidiči v rozhledu, nesmí jeti rychlostí 6 km za hodinu převyšující (§ 46 odst. 2 minist. nař. čís. 81/1910) a má po případě i voliti rychlost ještě menší (§ 45 nař.), by byl pánem rychlosti a mohl v případě objevení se překážky po případě vozidlo včas zastaviti.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 23. dubna 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Rozsudek soudu první stolice zjišťuje, že obžalovaný dne 25. října 1928 v poledne jedl na motocyklu po silnici v Š. za nákladním automobilem, který rozvířoval kotouče prachu, bránivší obžalovanému v rozhledu, spatřil najednou v kotoučích prachu před sebou ve vzdálenosti asi čtyř kroků Zuzanu J-ovou, která právě běžela z pravé strany silnice na levou stranu a kterou před tím pro rozvířený prach nemohl viděti, a že ani ona ho z téhož důvodu nemohla před tím viděti, a že, zpozorovav ji, zabrzdil a strhl motorové jízdní kolo do leva, že však přes to narazil pravým řídítkem do jejího boku, že J-ová byla odhozena několik kroků do předu a utrpěla nárazem tak těžká zranění, že jim třetího dne na to podlehla. Rozsudek, jenž zaujímá dále podle rozhodovacích důvodů zřejmě stanovisko, že obžalovaný jel až do okamžiku, kdy zpozoroval J-ovou na silnici, rychlostí 20—25 km za hodinu, a vyslovuje názor, že obec Š. nelze pokládati za »uzavřenou osadu« podle § 46 odst. 1 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., v níž nesmí býti silostrojí jezděno rychlostí 15 km za hodinu převyšující, a to proto, »že Š. je protáhlou obcí, jejíž stavení netvoří po většině sraženou řadu obydlí, nýbrž táhnou se podél silnice v délce několika kilometrů roztroušeně«, zprošťuje obžalovaného z obžaloby pro přečin podle § 335 tr. zák. s tímto odůvodněním: »Poněvadž obžalovaný podle přesvědčení soudu nejel nepřiměřenou rychlostí a následkem rozvířeného prachu zpozoroval J-ovou až v posledním okamžiku, pak ale učinil vše, co bylo v jeho moci, by neštěstí zabránil, nenabyl soud přesvědčení, že jednání obžalovaného tvoří skutkovou podstatu přečinu podle § 335 tr. zák.«. Zmateční stížnost napadá tento rozsudek číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. Dovolávajíc se tohoto zmatku, namítá především, že rozsudek dospěl k právnímu závěru, že obec Š. nelze pokládati za »uzavřenou osadu« ve smyslu § 46 odst. 1 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. mylným výkladem tohoto ustanovení. Předpisem tohoto ustanovení předpokládána uzavřenost osady je tu, jsou-li budovy tvořící osadu jen poněkud těsněji seskupeny nebo seřaděny, takže jednotlivá stavení nestojí o samotě, činíce dojem jednotek samostatných, nýbrž jeví se i letmému pohledu jako část skupiny nebo řady ve společnou osadu zcelené. Uzavřenost osady není rušena tím, že mezi jednotlivými jejími částmi není souvislosti tak těsné, že budovy jsou od sebe odděleny jen silnicemi nebo ulicemi; zájmy obyvatelstva sídlícího v osadách předpokládají nutně i různé jiné volné plochy uvnitř osady. »Uzavřenou osadou« je celý okruh povrchu země, na kterém se zcelená

osada rozkládá, tak že nelze z obvodu toho vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných (rozh. čís. 3203 a j. sb. n. s.). Podle toho není právní názor rozsudku, že obec Š. nelze pokládati za »uzavřenou osadu« podle § 46 odst. 1 cit. min. nařízení opodstatněn skutečnostmi, jichž se rozsudek v tomto směru dovolává; neboť z řečených skutečností neplyne, že se obec Š. skládá z budov o samotě stojících, jež činí svou polohou dojem samostatných jednotek, nikoli částí skupiny nebo řady ve společnou osadu zcelené.

Ostatně nesejde na tom, zda obec Š. byla uzavřenou osadou, an soud první stolice zjistil, že obžalovaný jel za nákladním autem, které rozvířovalo kotouče prachu, jež bránily obžalovanému v rozhledu, tak že spatřil J-ovou na silnici teprve v okamžiku, když byl od ní jen asi 4 kroky vzdálen. Právem namítá proto stížnost s hlediska zmatku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že rozsudek uvádí neprávem k omluvě obžalovaného, že zpozoroval J-ovou následkem rozvířeného prachu až v posledním okamžiku, tvrdíc, že podle skutkového stavu rozsudkem zjištěného jest naopak spatřovati velkou neopatrnost obžalovaného v tom, že přes kotouče prachu, které mu bránily v přehledu silnice, jel dále a nezmírnil rychlost jízdy tak, by byl za všech okolností jejím pánem. V této námitce jest těžisko stížnosti. Rozsudek přehlíží nejen ustanovení § 45 nařízení, obsahující základní předpisy o povinnostech řidičů automobilů a motocyklů, podle něhož řidič musí voliti rychlost jízdy za všech okolností tak, by byl pánem rychlosti a by nebyla ohrožena bezpečnost osob nebo majetku, a je povinen rychlost jízdy přiměřeně zmírniti, po případě zůstatí státi a vypnouti motor, mohly-li by jeho vozidlem býti způsobeny úrazy nebo poruchy v dopravě, a jež má stížnost zřejmě na mysli, nýbrž mimo to i ustanovení § 46 odst. 2 téhož nařízení, podle něhož nesmí býti v místech, kde nelze cestu předhlédnouti, silostroji ježděno rychlostí 6 km za hodinu převyšující. Ze skutkového zjištění rozsudkového, že automobil před obžalovaným jedoucí rozvířoval kotouče prachu, které bránily obžalovanému v rozhledu, tak že nemohl J-ovou na silnici před ním se nacházející spatřiti, dokud se k ní nepřiblížil až asi na 4 kroky, plyne, že silnice nebyla se stanoviska obžalovaného přehledná. Podle toho byl tu stav, který vyžadoval zvláštní opatrnost a obezřetnost obžalovaného. Obžalovaný, jenž musil býti za tohoto stavu připraven na všechny možnosti, nanejvýš i na možné náhlé objevení se překážky, nesměl podle § 46 odst. 2 nařízení jeti rychleji než 6 km za hodinu a měl podle základního předpisu § 45 nařízení po případě i voliti rychlost jízdy menší, by byl pánem rychlosti a mohl v případě objevení se překážky po případě vozidlo včas zastaviti. Obžalovaný nedostál těmito povinnostem; jel, jak vysvítá z rozhodovacích důvodů rozsudku, až do okamžiku, kdy spatřil v kotoučích prachu J-ovou před sebou na silnici, stále rychlostí 20—25 km za hodinu. Odůvodněna jest i námitka stížností se stanoviska zmatku podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. uplatňovaná, že skutečnost, že se obžalovaný, spatřiv J-ovou, pokoušel všemožným způsobem zabrániti hrozícímu neštěstí, nemůže obžalovaného zprostiti zodpovědnosti; neboť obžalovaný byl, a to již v době,

kdy upozoroval, že silnice je před ním následkem rozvířeného prachu nepřehledná, povinen zmírniti rychlost jízdy způsobem shora naznačeným tak, by mohl v případě náhlého vyskytnutí se překážky vozidlo včas zastaviti. Ostatně jest poznamenati, že se rozsudek obmezuje na zjištění, že obžalovaný, spatřiv J-ovou, zabrzdil a stočil motocykl na levou stranu, a neuvádí, zda obžalovaný zabrzdil v tomto okamžiku tak vydatně, jak mohl učiniti a jak toho vyžadoval nebezpečný stav.

Čís. 3814.

Zahlazením odsouzení nezanikají podle §§ 5 a 6 zákona čís. 111/1928 sb. z. a n. i veškeré následky odsouzení; pachatel trestného činu nabývá zahlazením odsouzení jen proti veřejnosti zase povahu osoby zachovalé; vytrpěný trest nemá mu býti újmou na jeho pověsti, by jako řádný občan mohl žíti a vystupovati ve společnosti, není však osobou soudně bezúhonnou, nýbrž jen se za ni pokládá.

Jde-li žadateli jen o dosažení vysvědčení zachovalosti, které ve smyslu § 6 zák. čís. 111/1928 sb. z. a n. nesmí obsahovati ani zápis o zahlazeném již odsouzení, ve svém podání pak ničeho jiného ani náznakem se nedožaduje, jest ve smyslu § 8 (12) zákona, § 411 tr. ř. příslušným k řízení o žádosti za zahlazení odsouzení milostí presidenta republiky soud, v jehož obvodě jest úřad vedoucí rejstřík trestů o odsouzeném.

(Rozh. ze dne 19. března 1930, Nd II 26/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací rozhodl spor o příslušnost mezi krajským soudem v Novém Jičíně a krajským soudem trestním v Praze, týkající se vyřízení návrhu Jaroslava B-a na milost zahlazením odsouzení podle § 12 zák. čís. 111/28 sb. z. a n., pokud se týče jeho žádosti, by milostí presidenta republiky bylo mu umožněno dosáhnouti vysvědčení zachovalosti v jeho trestní věci pro zločin podvodu po rozumu § 64 tr. ř. takto: Příslušným k řízení o žádosti Jaroslava B-a, by mu bylo milostí presidenta republiky umožněno dosáhnouti vysvědčení zachovalosti, jest krajský soud v Novém Jičíně, a ukládá se mu, by příkazu ministerstva spravedlnosti ze dne 6. prosince 1929 vyhověl.

Důvody:

Žadatel byl odsouzen rozsudkem zemského trestního soudu v Praze ze dne 27. října 1927 pro zločin podvodu podle § 197, 200, 203 tr. zák. do těžkého žaláře na 4 měsíce; trest si odpykal dnem 4. dubna 1928 a žádá nyní presidenta republiky, by mu umožnil dosáhnouti vysvědčení zachovalosti, jež potřebuje pro svého nynějšího zaměstnavatele. Žádost zasláná kanceláří presidenta republiky ministerstvu spravedlnosti k dalšímu opatření, byla ministerstvem postoupena krajskému soudu v Novém Jičíně k řízení podle § 411 tr. ř. a § 12 zák. ze dne 14. června 1928, čís. 111 sb. z. a n. Odpírá-li krajský soud zahájití příslušné řízení a po-